

Trst zaostaja za drugimi lukami

Benetke daleč pred Trstom - Tržaški spediterji o vzrokih nazadovanja

Zanimiva je primerjava prometa v italijanskih pristaniščih v preteklem letu. Ta nam pokaže, da je promet v nekaterih lukah napredoval, v drugih pa nazadoval. Celotno je promet v italijanskih pristaniščih v prvih 10 mesecih lanskega leta napredoval. Lani je v prvih desetih mesecih prispelo v italijanska pristanišča 22.542 ladij (prejšnje leto v istem razdobju 21.689). V istem času so raztovorili v italijanskih pristaniščih 38.265.000 ton blaga (leta 1958 37.788.000 ton). Vkrčnega je bilo 9.720.000 ton blaga (v prejšnjem letu 9.848.000 ton). Z ladij se je izkrcalo 322.000 potnikov (prejšnje leto 313.000), vkrčanih je bilo 311.000 (prejšnje leto 390.000).

V prvih 10 mesecih je bil promet v italijanskih pristaniščih naslednji:

Blagovni promet	izkr.	vkrc.	skupaj
Genova	9.280	1.345	10.625
Napoli	3.756	1.349	5.105
Benetke	4.043	879	4.922
Aneka	2.846	1.426	4.272
Livorno	2.559	806	3.365
Trst	2.104	649	2.753
Savona	2.431	294	2.725
Spezia	2.368	132	2.500
Ravenna	1.812	388	2.200
Bari	1.313	248	1.661
Piombino	1.033	10	1.043
Civitavecchia	642	85	727
Ancona	277	137	414
Catania	106	37	143
Cagliari	49	62	111
Palermo	42	34	76
Messina	61	35	96
Siracusa	15	78	93
Brindisi	35	7	42
Trapani	4	22	26

Ako primerjamo razvoj v prvih desetih mesecih lanskega leta z razvojem v posameznih pristaniščih v istem razdobju leta 1958, pridemo do naslednjih zaključkov: promet v Ravenni se je povečal za 52,4%, v Anconi za 52,2%, v Brindisiu za 31,3%, v Neaplju za 3%, Livornu 1,7%, Skriču se je promet v Siracusi za 72,6%, Palermo 28,4%, Trapaniju 27,8%, Bariju 23,5%, Trstu 12,8%, Anconi 11,2%, Cagliariu 10,9%, Civitavecchiji 9,7%, Catani 5,9% in v Savoni 4,9%.

Navedeni podatki nam kažejo, da je bil Trst v prvih desetih mesecih lanskega leta na šestem mestu med italijanskimi lukami, in sicer pred Savono, ki je bila predlaskim pred Trstom. Tudi zdaj je razlika med pristaniščima zelo majhna in šele podatki za november in december bodo pokazali, ali je Trst v vsem letu ohranil šesto mesto.

Silno slab je položaj Trsta nasproti Benetkam, saj je promet v Benetkah dosegel 4.922.000 ton, v Trstu pa samo 2.753.000 ton. Pred prvo svetovno vojno je bil pomorski promet v Trstu večji kakor v Benetkah. Pomorski promet čez Trst je namreč leta 1913 znašal 3.450.000 ton, čez Benetke pa samo 2.664.000 ton.

Promet v Benetkah na isti ravni

Glede prometa v Benetkah razpolagamo s podrobnimi podatki za prvih 10 mesecev leta 1959. V tem času je promet nekoliko napredoval nasproti prejšnjemu letu, in sicer za 0,4%. Benaška statistika navaja posebej promet v trgovinski coni in industrijski. Promet v industrijski coni se loči na promet s petrolo in suhim blagom. Promet v trgovinski coni je nazadoval, in sicer je v prvih devetih mesecih leta znašal 1.374.718 (prejšnje leto 1.406.240). Od tega je bilo izkrcanega 880.622 (prejšnje leto 1.036.656), vkrčnega pa 494.096 (369.590) ton. Promet v industrijski coni se je močno povečal ter je dosegel s petrolejem 2.770.439 ton (prejšnje leto 2.744.960), s suhim blagom pa 2.133.463 ton (prejšnje leto 2.061.968).

NAZADOVANJE V TRSTU

Kakor smo že poročali v eni izmed zadnjih števil, je promet v tržaškem pristanišču v prvih devetih mesecih lanskega leta nazadoval, in sicer je dosegel lani 3.155.866 ton (prejšnje leto 3.421.895 ton). Od tega je bilo 2.291.796 ton izkrcanega (prejšnje leto 2.544.580 ton) in 924.070 ton vkrčnega blaga (prejšnje leto 877.315 ton).

Kaj storiti?

Trst torej danes močno zaostaja za svojim starim tekmečem na Jadranu - Benetkami. Zaradi primerjave smo navedli tudi podatke o tržaškem prometu za isto razdobje kakor za Benetke, to je za prvih devet mesecev leta 1959 in 1958, medtem ko smo v novoletni številki objavili te podatke o tržaškem prometu za 11 mesecev. Tam je bralec našel podrobnejše podatke tudi o tranzitu iz zalieda čez Trst, ki je lani močno nazadoval.

Glede vzrokov, ki so dovedli do tako občutnega nazadovanja prometa čez tržaško pristanišče, je danes težko povedati kaj novega. Ni dvoma, da je eden glavnih razlogov tega nazadovanja pač v politično-zemljepisnih spremembah po prvi in drugi vojni, zaradi katerih je tržaško naravno zaliedje prešlo pod oblast drugih neodvisnih držav, ki pač vodijo lastno gospodarsko in prometno politiko. Ni dvoma, da se Trstu lahko zagotovi promet s tega področja edino sporazumno s temi državami, oziroma s politiko, ki bi tržaško zaliedje zopet približala Trstu. Poleg sporazumevanja z zalednimi državami bi bila ena izmed rešilnih politik zagotovo privlačna promet iz zaliedja, a hkrati tudi olajšala življenje v mestu.

Pitna voda iz slanelega morja

Pomanjkanje pitne vode v suhih območjih dežel navaja tudi še dandanes znanstvenike v raziskovanju, kako bi se dala v te namene izkoristiti morska voda. Čuli smo, da se s tem vprašanjem uspešno bavijo tudi v Sloveniji. Med dežele, ki prav posebno občutljivo pomanjkanje pitne vode in kjer to pomanjkanje ovira gospodarski napredek, sodi tudi Izrael. Pri vseh dosedanjih poskusih ni šlo za vprašanje, ali se da morska voda desalinirati, t. j. očistiti soli, marveč tembolj, kako doseči, da bo desalinacija gospodarsko opravičljiva, to se pravi, dovolj poceni, da se bo izplačala. Kakor so bili do nedavnega ti poskusi neuspeli, tako se zdi, da so v zadnjem času dosegli v tem pogledu velik napredek. To se da sklepati iz dejstva, da je sredi minulega decembra izraelški minister za razvoj države podpisal z ameriškim tehničnim podjetjem Fairbanks Whitel Corporation dogovor, da se ustanovi skupno podjetje za izkoriščanje iznajdbe izraelskega znanstvenika Dr. Aleksandra Zarcina o desalinaciji morske vode. V dveh letih bi morala nova izraelsko-ameriška družba zgraditi dvoje velikih naprav pri Eljatu ob Arabskem zalivu, ki naj bi proizvajala 250.000 galon (približno 1.125.000 litrov) pitne vode na dan.

Nemški turisti kupujejo italijanske rokavice

Izdelava usnenih rokavic se je v Nemčiji lansko leto zopet opomogla. V Zahodni Nemčiji so izdelali okoli 8 milijonov parov usnenih rokavic, katerih vrednost znaša 76,2 milijona nemških mark. Tako so dosegli predvino raven. Od leta 1950 se je izdelava rokavic dvigala, toda pozneje je nastopil zastoj. Leta 1950 so napravili 3 milijone parov rokavic, leta 1956 10 milijonov, toda leta 1957 je proizvodnja nazadovala za 2,5% na 9,75 milijona parov; naslednje leto je izdelava nadalje nazadovala, in sicer kar za 18% in znašala 8 milijonov parov.

Nemški industriji se pritožujejo, da nemški turisti kupujejo v Italiji preveč rokavic, in sicer cenijo v strokovnih krogih, da so turisti lani kupili v Italiji 2,3 milijone parov rokavic. »Handelsblatt« pripominja, da so se znali italijanski rokavičarji prilagoditi glede kakovosti zahtevam nemških odjemalcev, vendar niso vsi njihovi izdelki na višini. V Zahodni Nemčiji so prepričani, da bo v letu 1960 konjunktura ugodna in da bodo Nemci kupili okoli 11 milijonov parov usnenih rokavic, ako vključimo tudi nakupe nemških turistov v Italiji.

Uradni uvoz iz tujine je v primeru z nakupi turistov razmeroma majhen ter je leta 1959 dosegel 800.000 parov (leta 1958 642.000 in leta 1957 311.000 parov). Pred vojno so na vsem nemškem področju izdelali 11 milijonov parov usnenih rokavic, od tega so izvozili 5 milijonov parov. Uvoz je znašal 2,5 milijona. Nemški rokavičarji so predvsem doseljeni iz spodnjih krajev (40%), nadalje Bavari (30%) in iz Baden-Wuertemberga.

AMERICANI HOČEJO POVEČATI SVOJ IZVOZ

Ameriški finančni minister Anderson je na sestanku združenja American Economic Association naglasil, da mora ameriška vlada sprejeti konkretne sklepe za povečanje prodaje ameriškega blaga v tujino. Ameriška trgovinska bilanca se mora zboljšati. Primanjkilaj plačilne bilance za leto 1960 bo verjetno nekoliko manjši kakor primanjkilaj v letu 1959, ki znaša okoli 4 milijarde dolarjev.

Kaj pišejo o Koprju

Nemški gospodarski list »Handelsblatt«, ki izhaja v Duesseldorfu je ponatisnil iz italijanskega dnevnika »L'Avvisatore Marittimo« (Genova) v izveščju poročilo o graditvi pristanišča v Koprju. List poroča, da so izročili prometu prvih 135 metrov nove obale, in sicer tako, da je motorna ladja »Nava Gorica« (9350 brt) pristala k obali kot prva. Jugoslavija hoče zgraditi v Koprju novo mednarodno pristanišče, ki naj bi razbremenilo Reko. Pomolli in nova obala s skladišči bodo merili 480 metrov ter bodo opremljeni s skladišči in dvigali. Skočjanski zaliv bodo zaprli s pregrado dolgo 870 metrov. S tem bodo pridobili okoli 1600 hektarov zemljišča. Tam bodo zgradili postajo ter povežali staro železniško mrežo z novo progo dolgo 36 km.

Gospodarsko pismo iz Jugoslavije

Gospodarski načrt za leto 1960

Številke še niso znane, ne bodo pa mnogo drugačne, kot so omenjene.

ZA POVEČANJE STORILNOSTI

Podatkov za letošnje leto ne bi navajali, ker bo o njih še govora. Omenili bi pa velik optimizem v tem pogledu, ki veje iz vseh poročil in analiz ter zlasti poukare, da bo treba letošnje povečati proizvodnjo na račun večje delovne storilnosti, racionalizacije, avtomatizacije in podobno. V skladu s tem se tudi spreminjajo tarifni pravilniki in podjetjih, ki temelje bolj na delovnem učinku kot doslej.

NACRTI V SLOV. PRIMORJU

V Slovenskem Primorju je v pripravi mnogo načrtov, ki naj bi vplivali zlasti na dvig gospodarsko zaostalih predelov. Koper in okolica, Gorica in okolica in nekatera druga središča so si že dobro opomogla. Novi načrti se zato bolj zanimajo za odročne kraje, kot so Brkini, kraške golate in drugo.

Poskusi so v Brkinih pokazali, da bi lahko tu poleg živinoreje gojili sadije vseh vrst in da bi Brkini lahko postale nove Slovenske gorice, ki so znane po dobri trti in po prvovrstnem sadju. V pripravi so načrti za planiško gojenje sadija v tem predelu, ki je veljal za najbolj zaostalega in zlasti trško dostopnega.

Na Krasu pripravljajo gojitev živine plemenite pasme na velikih površinah in v velikih množinah. Tako naj bi n. pr. Vremščica, ki je znana po sočni travi, v kratkem sprejela nekaj tisoč glav goveda in izdelani so že načrti za hlevce, gospodarske zgradbe in drugo.

Tržačani, ki so znani sladokosci, zlasti pa vneti za pohance, ne bodo ostali gluhi, ko bodo slišali, da bo v Ne-

verkah pri Pivki (prej St. Peter na Krasu), kjer so bile italijanske vojašnice, že letos gojiti veliko število piščancev-pohancev. V načrtu je do milijon klijunov na leto. Ni dvoma, da bo mairskik tak piščanček romal preko meje. Danes je cena takih piščancev, ki jih goje v okolici Ljubljane din 420 za kg očičšenih in zavrtih v vreckah iz polivinila.

Seveda ne smemo pozabiti velikih načrtov za vinske in druge nasade na Koprskem. Poleg izsušitvenih del pri Koprju, ki bodo trajala še nekaj let, je v načrtu postopna plantažna obdelava vseh sedaj v glavnem zapuščenih rebrj ob Črnega kala dalje. To je sicer veliko delo, toda po dosedanjih izkušnjah ni tako, da bi vzeo pogum. Poleg tega so sredstva zagotovljena in lani celo niso bila vsa izrabljena. Vzrok je v pomanjkanju delovne sile in deloma strojev. Toda v prihodnje bo tudi to lažje, ker so bila ustanovljena posebna podjetja, ki bodo prevzela zemeljska dela in ki imajo že sedaj na razpolago dovolj strojev in strokovnjakov, da jih posojajo celo v druge republike.

USODA SKOČJANSKIH JAM

Ko govorimo o teh načrtih, ne smemo pozabiti na načrt, ki predvideva gradnjo velike hidrocentrale pri Ospu. Vodo za to naj bi dajala reka Reka, ki teče skozi Skočjanske jame.

Ta načrt ni nov in znano je, da so se z njim bavili že v Avstriji, Italiji in sedaj v Jugoslaviji. Računi pa so pokazali, da bi bila gradnja zelo draga in verjetno zato ni prišlo do izvršitve. Sedaj pa stvar dobiva stvarnejske oblike tudi s strani računov, ker bi se vode za elektrarno uporabile tudi za vodovod in za namakanje. Znano je,

Novi zunanji minister (državni tajnik) Christian Herter ubira v ameriški zunanji politiki nove poti. Pravi, da je bolj prožen in tudi drzen ter da mnogo več riskira kakor njegov predhodnik Foster Dulles. Proti vzhodnim državam oziroma proti Sovjetski zvezi ne kaže takšnega nezaupanja kakor Foster Dulles. Treba je poskusiti s sporazumom in šele, ko se zahodni diplomati res na resničnih diplomatskih in vojaških potezah vzhoda prepričajo, da Sovjetska zveza ne zasluži zaupanja, izjaviti posledice. Danes že obstaja sožitje med Vzhodom in Zahodom in s tem dejstvom je treba računati. Herter je prepričan, da se Amerika in Sovjetska zveza povsem strinjata v eni zadevi, in sicer glede želje, da se človeštvo ohrani ter da se prepreči vojna z atomskim orožjem.

Več sladkorja za Ruse

DVE ANGLEŠKI TOVARNI SLADKORJA ZA SOV. ZVEZO

Med sovjetskim podjetjem »Tehmas Import« in britansko tvrdko Vickers and Bookers Limited je bil podpisan dogovor, po katerem bodo Angleži zgradili v Sovjetski zvezi dve tovarni za pridobivanje sladkorja iz sladkorne pese. Sovjetska zveza bo plačala Angležem 8 milijonov funtov Sterlingov za obe tovarni. Angleška tvrdka Vickers and Bookers je bila nedavno ustanovljena za izvoz v Sovjetsko zvezo, na Kitajsko in države Vzhodnega bloka. Ena izmed tovarni bodo postavili v Ukrajini, drugo v bližini Moskve. V vsaki izmed teh bodo lahko predelali 5.000 ton sladkorne pese.

TUDI FRANCOZI BODO GRADILI SLADKORNE TOVARNE.

Med predstavniki sovjetske vlade in francosko tovarno strojev Fives-Lille-Cail je prišlo do sporazuma glede dobave popolne opreme za tri sladkorne tovarne, ki jih bodo postavili v Sovjetski zvezi. Vsaka izmed teh bo predelala dnevno 5.000 ton sladkorne pese. Oprema bo tehtala 26.000 ton; vredna bo 35 milijonov dolarjev. Tovarne bodo pričele obratovati leta 1963.

PRIDELEK IN PORABA VINA

V šestih državah SET pridelovali okoli 135 milijonov hl vina, od tega okoli 74 mil. v Franciji, 58 mil. v Italiji, porabijo pa 125.800.000 hl. V Franciji porabi povprečno vsak prebivalec 130 l na leto, v Italiji 105, v Luksemburgu 21, v Nemčiji 9, v Belgiji 6 in na Nižozemskem 1,6 litra na leto.

Načrt za rešitev belgijske premogovne krize

Med državami Premogovne in jeklarke skupnosti, ki so postavljale najdržnejše zahteve za omiljenje premogovne krize, je bila prav gotovo Belgija. Morda ni v nobeni izmed držav članic te Skupnosti kriza bila tako občutna zlasti za rudarje, ki bi jih omejitve pridobivanja premoga vrglo na cesto. Belgiji so zagrozili, da bodo na lastno pest omejili uvoz, ako bi se Visoka oblast, ki vodi Premogovno in jeklarško skupnost ne pobirala pravočasno za ureditev tega vprašanja. Končno se je vodstvo Skupnosti vdalo temu pritisku in privolilo na omejitve uvoza tudi iz držav, ki pripadajo Evropski gospodarski skupnosti; v okviru te bi ne smeje veljati omejitve v trgovini.

V smislu sporazuma med Visoko oblastjo in Belgijo bodo postopoma zaprti nekateri belgijske premogovniški in sicer takšne ki so manj domovni. Proizvodnja premoga v Belgiji, ki je lani že nazadovala za 2,3 milijona ton, se bo morala letos skriti za nadaljnjih 2,5 milijona ton, za 2 milijona v letu 1961 in za 2,7 milijona v razdobju 1962-63. Celotno bo proizvodnja v Belgiji zmanjšana za 9,5 milijona ton, medtem ko so Belgiji predlagali, da bi se skrčila samo za 5,5 milijona ton. Leta 1958 so v Belgiji pridobili 27,1 milijona ton premoga.

Kakor rečeno, bo skrčen tudi uvoz premoga, ki sme to leto doseči 3,5 milijona ton; od tega bodo Belgiji uvozili 2,9 milijona ton iz držav Premogovne skupnosti, to je približno toliko kakor leta 1958, in 600.000 iz drugih držav, (namesto 2,3 milijona v letu 1958). Belgijski izvoz premoga v ostale države članice Skupnosti bo omejen na 2 milijona ton.

Poleg tega bo morala ostati določena količina premoga »zamrznjena« v skladiščih pri premogovnikih. Ako bi vse to ne pomagalo, bodo uvedli sistem minimalnih cen.

Mnogo železne rude v Srbiji

Jugoslavanski geologi so ocenili, da se nahaja na področju Vardišta pri Višegradu in Mokri gori v Srbiji, na območju, ki obsega okrog 200 kvadratnih kilometrov, okrog milijarda ton železne rude, ki vsebuje povprečno 25 odstotkov železa. Debelina slojev se giblje od 10 do 50 metrov, razen tega pa so izsledili velike količine železne rude tudi v drugih krajih v Bosni in Hercegovini, kar bo omogočilo povečanje planirane proizvodnje surovega jekla. Do leta 1972 naj bi proizvodnjo surovega jekla povečali na 3.800.000 ton.

Osnovni problem pri izkoriščanju ogromnih količin rude na Vardištu in Mokri gori predstavlja odkritje ustreznega načina za čiščenje rude, ki vsebuje okrog 35 odstotkov silicija. Vrednost te rude je še tem večja, ker vsebuje en odstotek niklja, en odstotek kroma in 0,50 odstotkov kobalta. V Višegradu so že ustanovili podjetje, ki bo proučevalo možnosti za eksploatacijo tega rudnega bogastva. Večje število strokovnjakov in institutov je že začelo preizkušati najboljše načine čiščenja rude.

Geologi pa še naprej raziskujejo velika nahajališča železne rude na terenu Konjic - Jablanica - Prozor, kjer se nahaja ruda v slojih dolgih do 50 kilometrov in eden do 12 metrov debelih. Tu vsebuje ruda okrog 40 odstotkov železa ter je zelo primerna za predelavo. Po prvih omenih sodijo, da so tu rezerve do 20 milijonov ton rude. Skupno z železnorudo so tu tudi nahajališča kvalitne manganove rude, ki vsebuje 45 odstotkov mangana.

Se nove rezerve rude so odkrili tudi v Varešu in Ljubiji, od koder se daje pretežno oskrbuje naše železarnice z železno rudo. Vareš razpolaga z okoli 250 milijoni ton rezerv, a v rudniku Ljubiji, kjer so mislili, da so že izrpli vsa ležišča, so na dan predvidevajo, da se tu nahaja še 40 milijonov ton. Strokovnjaki raziskujejo tudi področja pri Zavidoviču, Bujinju, med Buzinami in Kladjem ter pri Očajnikih.

Človek je vendar otrok narave

Tudi v človeku iz atomske dobe še tlijo pod gumijastim ali najlonkim plaščem naravni nagoni in še tako popolni izumi in njegovi napori, da bi obvladal naravo, ga ne morejo odtrgati od nje.

Ve pogledite: sredi ulice pred 13-nadstropno stolpnico veliko motorizirano petroleško cisterno, iz katere poganja črpalna naprava v podzemski rezervoar; ne daleč od te postaja čaka skromen avtomobilček, na katerega je »homo atomicus« natočil smuč.

Zdi se, da se človek od praznikih ne počuti dobro v še tako toplih sobah mestnih palač, v katere poganja naprava segreto vodo. Nekam hladna je ta kemična toplota, ki prihaja iz podzemlja. Človek bi se rad še danes grel ob prasketajočem plamenu iz bojišne ulece na odprtem ognjišču ali vsaj ob odprtem sodobnem kamnu, kakršne najdes še danes v angleških ali francoskih salonih, ki so kakor nalašč ustvarjeni za kramljanje ob prostem času. Mar ne prija ogenj, ki ga daje drvo, katero je leta in leta vsrkavalo sončne žarke, bolj človeku kakor toplota železnega radiatorja centralne kurjave? Kako odbijajoča je ob praznikih že sama misel na cisterno s smrtljivo napeto in avtomatično črpalno.

Vsaj ob praznikih zahrepeni človek po čistem zraku v naravi in skoraj nagonsko počene svoje vozilo v planine, da bi se ločil od velikomestnega hrupa in izvil tesnobi ozkih ulic.

Seveda sede v avtomobil ali na vsnešni vlak tu tudi mnogo meščanov, ki zavestno ne iščejo v planinah narave, temveč samo sport in snob, ki ga zahteva moda, a vendar ravnanje tudi oni po nekem notranjem glasu, ki jih še vedno kliče v naravo ali vsaj na podeželje k stoječim, kjer jim je tepla zibel. Premogni tudi v planinah končajo ob radiatorjih centralne kurjave in na namazanem parketu plesnih dvoran, a vendar se v gorah ne morejo orestiti objema večplastnih gorskih velikano, gozda in snega.

Ko se vrnejo na delo v mesto diha vsaj nekaj časa iz njihovega vedenja in njihovih besed gorska svežina, kakor bi se sneg še vedno držal njihovih nogočaric.

Neko pismo je bilo vrnjeno poštnemu uradu z oznako »je umrl«. Zaradi nenavadnega spregleda in pomože je bilo pismo zopet odposlano na isti nastan. Seveda so ga poslali nazaj, in sicer z oznako: »Naslovljenec je še vedno mrtev«.

KO BI SE LE DELOMA RAZORO-
ZILI. Hruščev je izjavil, da bo Sovjetska zveza skrčila svojo vojaško silo tudi v primeru, da ne pride do sporazuma glede splošne razorožitve. Tajnik Svetovnega inštituta za gospodarstvo v Moskvi Igor Glagolev je izjavil, da bi človeštvo prihranilo 15 milijard dolarjev, ako bi vojaške kredite skrčili samo za 30%, za toliko bi se olajšala davčna bremena. Splošna razorožitev pa bi prihranila človeštvo okoli 100 milijard dolarjev na leto.

FRANCIJA NE BO SPREJETA V
ATOMSKI KLUB. Ameriški časopis «Newsweek» poroča, da Vel. Britanija in Združene ameriške države ne bodo privolile, da bi Francija bila sprejeta v anglo-ameriški atomski klub niti po razstrelitvi francoske atomske bombe. Franciji bodo svojo bombo verjetno razstrelili meseca marca v Sahari. Newsweek dostavlja, da so angleški izvedenci mnenja, da je francoska atomska bomba sestavljena primitivno, in sicer na osnovi plutonija. Francoska bomba je pretežka, da bi jo lahko prenesli z letali ali pa da bi jo lahko dvignila vojaška raketa.

ANGLSKO IN AMERIŠKO ZBAD-
NJE PROTI NOVEMU FRANKU. Nekilondonski politično-gospodarski list meni, da ima novi francoski frank, ki velja od 1. januarja, predvsem namen, da poveča pri Francijih samozavest, ker je stokrat več vreden kakor prejšnji. To je samo psihološki frank. V istem smislu piše tudi neki ameriški gospodarski časopis. Franciji se ne zmenijo za podobne pripombe, pač pa so novi frank uvedli natančno po prvotnem načrtu. Izšlo so odredbe, ki nalagajo dolžnost, da se računski po bankah prilagodijo vrednosti novega franka. To velja tudi za tuje račune pri francoskih bankah.

ITALIJA MED VZHODOM IN
ZAHODOM. V času, ko se državni poglavar Gronchi pripravlja na pot v Moskvo, je časopis «Relazioni internazionali», ki ga izdaja Institut za mednarodno politiko v Milanu, v svojem uvodniku opredelil položaj Italije med Vzhodom in Zahodom. Danes je izven vsakega dvoma, da je Italija zvesta Atlantski zvezi; to so njeni predstavniki naglasili ob vsaki priložnosti. Njihovo upanje v popustitve napetosti in pomiritve je sicer zmerno. Obisk predsednika Gronchija Sovjetski zvezi postavljajo Italijo v osrednje na področju stikov s Sovjetsko zvezo, ki jih je začel Mac Millan. Italija je mnenja, da je treba kljub vsemu zblizevanju ostati vojaško pripravljene. Italijanski prišpevek k vojaški moči NATO se bo v kratkem povečal za 4%. V Italiji so oporišča za ameriške rakete. Pristanek na to je tudi ojačil politični položaj Italije. Gronchi je o namenu svojega obiska v Moskvi obvestil tudi predsednika Eisenhowerja med njegovim obiskom v Rimu. Italija si danes ne prizadeva več tako močno, da bi bila vključena v pogajanja štirih velikih sil med Vzhodom in Zahodom, pač pa si prizadeva, da bi položaj velike države pridobila ločeno z lastno politiko; sicer je njen zunanji minister naglasil, da se Italija ne bo čutila vezane glede na sklepe, ki bi bili sprejeti brez njenega sodelovanja. Italiji je bilo dano zadostno s tem, da je bila povabljena na pogajanja petih držav — med temi je tudi Kanada — ki naj daje pobudo za pogajanja s Sovjetsko zvezo o razorožitvi.

SOVJETSKO VOJSKO PRVOPRED-
NIKU TITU. Predsednik Vrhovnega sovjeta Vorošilov in predsednik sovjetske vlade Hruščev sta poslala maršalu Titu novoltono čestitko, v kateri izražata upanje, da se bodo prijateljski odnosi med narodi obeh držav v tem letu še bolj razvili. «Mi želimo bratskemu ljudstvu Jugoslavije sreče in blaginje,» se zaključuje čestitka.

ZIDOM ZOPET OBETAJO SMRT S
PLINOM. Po Zahodni Nemčiji se je začela javna propaganda proti Zidom, ki se je v kratkem razširila skoraj po vseh zahodnoevropskih državah. Najprej so se pojavili protizidovski napisi v Kölnu, nato še po drugih zahodnonemških mestih. Nacisti naslikajo na židovske molitnice, tovarne pa tudi na krščanske cerkve navadno ključasti križ ali pa izvalne napise kakor »Juden raus!« (Proč z Judi); v Offenbachu se je pojavil celo napis »Zastrupite jih s plinom«. Vlada na Saškem je razpisala nagrado 5000 mark (740.000 lir) za tistega, ki bo javil storilca. Ni dvoma, da je nova protizidovska gonja povzročila veliko škodo Zah. Nemčiji v mednarodnem svetu, zlasti ko gre za to, da priznajo Nemcem popolno prostost glede oboroževanja. Med storilci so odkrili tudi dva pripadnika Nemške državne stranke (Deutsche Reichspartei). Nekaj številčnik glasila te stranke »Reichsruf« je policija prepovedala. Protizidovski napisi so se pojavili tudi v Italiji, in sicer so neznanca na poslopju židovske verske občine v Parmi napisali »Morte!«. Podobni napisi so se pojavili tudi v Milanu. V Trstu je policija zalotila tri pobalne, ki so narisali vrsto ključastih križev na židovskih stavbah in sinagogi. Gonja se je razširila tudi po Avstriji, na Norveškem, Švedskem, Nizozemskem, Angleskem in celo v Ameriki (v New Yorku).

KENNEDY HOČE KANDIDIRATI. Ameriški republikanci se niso izbrali svojega kandidata za predsedniške volitve. Po vsej verjetnosti bo kandidiral sedanjí podpredsednik Nixon, odkar se je umaknil njurški guvernér Rockefeller. Med demokrati se je prvi oglašil senator Humphrey iz Minnesote in za njim senator John Kennedy iz Massachusettsa, ki je katoličan. Kennedy ima 42 let. Pravi, da se je obdal s skupino najrazličnejših strokovnjakov v politiki in gospodarstvu ter da ima velikopotezno načrte. Po svojem nastopu je zelo ugajalen in uživa simpatije tudi pri volikah. Prvič je katoličan kandidiral za predsednika ZDA leta 1928, in sicer je bil to Alfred Smith, ki je pri volitvah propadel. Mnogi Američani, ki pripadajo raznim protestantskim ločinam, niso glasovali zanj prav zato, ker je bil katoličan. V vaticanskih krogih so izjavili, da Cerkev ne podpira ne katoliških ne protestantskih kandidatov.

Mednarodna trgovina

ZA 38 MILIJARD DOLARJEV LESA

Organizacija za prehrano in kmetijstvo (FAO) je objavila podatke, ki jih je zbrala skupno z Gospodarskim odborom za Evropo, o proizvodnji lesa v vsem svetu leta 1958. Po teh podatkih so vse države proizvodnje v omenjenem letu proizvele 1.664 milijonov kub. m. lesa. Vrednost te proizvodnje cenijo strokovnjaki FAO na 38 milijard dolarjev. Največ lesa so uporabili za izdelavo desk (295 milijonov kub. m.). Na prvem mestu v proizvodnji je Sovjetska zveza (87 milijonov kub. m.), na drugem Združene ameriške države (79 milj.), itd. Proizvodnja lesnih plošč je dosegla 13 milj. kub. m. in sicer za dobro polovico v ZDA. Leta 1958 je napredovala zlasti proizvodnja teh plošč na Japonskem. Proizvodnja celuloze je dosegla 50.220.000 ton (80.000 ton manj kakor v 1957). Nazadovale je proizvodnja časopisnega papirja in izvoz lesnih izdelkov sploh.

PROTI ZNIZANJU CARINE NA UVOZ LESA

Italijansko lesno združenje (Federazione del legno) je izrazilo svoje pomisleke proti namenu, da se carine na uvoz lesa v Italijo znižajo hitreje kakor carine na druge vrste blaga v smislu določb rimskega sporazuma o ustanovitvi Skupnega evropskega trga. Združenje opozarja, da bi prenelo zniževanje carine na uvoz lesa povzročilo zmedo. Zniževanje mora biti postopno in nikakor ne prenehalno.

CEDALJE VEČ JABOLK V EVROPI

Na zasedanju v Ferrari, ki so ga pred dvema letoma udeležili predstavniki kmetijstva evropskih držav, je bilo dosti govora o tem, kako povečati pridelek jabolk. Zlasti Francozi so pokazali veliko zanimanje za to vprašanje in so tudi obrazložili svoj načrt za povečanje donosa posebnih vrst jablan. Po podatkih, ki so bili te dni objavljani v Franciji, je razvidno, da so Francozi že v dobrih meri izvedli svoj načrt; saj bodo že leta 1961 dosegli

pridelek, ki je bil v načrtu za leto 1965. Vrhunec leto bo Francija pridelala dvakrat več jabolk kakor leta 1956, ko je pridelek znašal 5,7 milijona stotov. V resnici se zdi, da ne bodo mogli Francozi potrošiti vsega svojega pridelka in da bodo v prihodnjem letu že začeli izvažati jabolka. To vzemirajo zlasti Italijane, ki še vedno prodajajo velike količine piemontskih in južnotirolskih jabolk v Zahodno Nemčijo. Na ta trg so že začeli izvažati plemenita jabolka Danci, sedaj pa se pripravljajo na izvoz še Francozi. Pri tem je treba poudariti, da so Danci in Francozi na boljšem v primeru z Italijani, ker imajo na razpolago za izvoz zlasti prvostarna jabolka Kanada, Golden, Richard Delicious in Clochard, Boskoop, Lancashire in Du Mans.

Tudi v drugih evropskih državah si prizadevajo, da bi čim bolj povečali donosnost starih jablan in načrtno sadijo nova drevesa. Zaradi tega je treba pričakovati, da se bo v bodočih letih dosegljivi ustroj trgovine z jabolki v Evropi znatno spremenil. Slabših vrst jabolk ne bodo več izvažale pa tudi za boljše vrste utegne ob obilni letini nastati zastoj; kajti domače razpoložljivosti bodo v mnogih državah zadostne za notranjo potrošnjo.

TEHNIČNO SODELOVANJE MED
JUGOSLAVIJO IN ITALIJO. Milanski gospodarski list «24 Ore» je v številki z dne 5. januarja 1960 objavil v celoti zapisnik o strokovnem sodelovanju med Italijo in Jugoslavijo, ki je bil pred kratkim podpisan v Rimu.

SVETOZAR VUKMANOVIC ODPO-
TOVAL V ZSSR. Predsednik Centralnega sveta Zvez sindikatov Jugoslavije je Svetozar Vukmanović je odpravil v ZSSR. Pred odhodom je urednik Tanjuga izjavil, da je prejel lajni poletni od predsednika vsestranskega Centralnega sveta sindikatov ZSSR Viktorja Grišina vabilo, naj obišče Sovjetsko zvezo.

Italijansko kmetijstvo in Skupni evropski trg

V Italiji so nasprotni načrtu, da bi kmetijstvo v zahodnih državah, ki so včlanjene v Evropski gospodarski skupnosti, bilo postavljeno na skupno podlagi, to je, da bi se odpravile carine med temi državami (Italija, Francija, Zah. Nemčijo, Luksemburgom, Belgijo in Nizozemsko) še prej, kakor to določa rimski sporazum. V Italiji še niso pripravljene na konkurenco iz drugih držav. Poročilo, ki ga je sestavil g. Mansholt v imenu Pripravljalnega od. Mansholt predlaga hitrejšo opuščanje carin. Iz njega se vidi, da same države članice Evropske gospodarske skupnosti pridelajo 87% žita in ržja, ki sta potrebna za prehrano držav SET; 102% krompirja, 102% sladkornja, 102% povrtine, 85% sadija, 97% mesa, 92% jajc, 100% sira, 54% maščob, vstevsi maslo. Od leta 1953 do 1958 se je uvoz kmetijskih pridelkov v omenjenih šest držav povečal za 37%, izvoz iz njih pa za 31%.

TUDI URE V OKVIRU SVOBODNEGA TRGOVINSKEGA PODROČJA

Kakor znano, je tudi Svica pristopila k Evropskemu svobodnemu trgovinskemu področju, ki je bilo nedavno ustanovljeno pod okriljem Vel. Britanije kot protitutež proti Skupnemu evropskemu trgu. Prav v zadnjem času Švicarji zopet razpravljajo o tem, ali je sploh pametno, da se priključijo k nemu izmed teh gospodarskih blokov. Kaže, da je zmagalo mnenje, da se tu di Svica mora priključiti onemu izmed teh ter se je odločila za angleško skupnost.

Angleži so po dolgem času popustili glede uvoza švicarskih ur na angleško prav zato, da bi pokazali švicarjem sadove gospodarskega sodelovanja pod okriljem Svobodnega trgovinskega področja. Pri zadnjih trgovinskih pogajanjih so v veliki meri olajšali uvoz švicarskih ur. Od 1. januarja 1961 bo uvoz švicarskih ur v vrednosti nad 5 funtov šterlingov prost, to se pravi ne omejen glede količine, seveda proti plačilu ustreznih carin, ki je še vedno visoka. Za uvoz takšnih ur ne bo potrebno več uvoznega dovoljenja.

Za uvoz švicarskih ur z vrednostjo do 5 funtov šterlingov ostane še vedno v veljavi kontingentiranje. V leto 1960 bo Anglija uvozila iz tujine za 2,871 milijona funtov šterlingov ur, in sicer za 2,43 milj. iz Švice in za 441.000 funtov iz vseh ostalih držav. Kontingent za leto 1960 je bil za Švico povečan za 5%. Za uvoz cenejših švicarskih ur bodo v primeru z letom 1959 veljali naslednji kontingenti: leta 1961 111%, leta 1962 118%, leta 1963 126% in leta 1964 135%.

Carine na uvoz ur v Anglijo so zelo visoke, in sicer znašajo 33 1/2% vrednosti; poleg tega je v Angliji davek na nakup (trošarina) 25% vrednosti.

NOVE TOVARNE V ISTRI

Letos bodo v Istri dogradili več novih tovarniških objektov. Ze v maju bo začela obratovati tovarna cementa v Umagu, ki bo izdelala letno 120.000 ton najboljših vrst cementa. Stroški za to tovarno bodo znašali približno 3,5 milijarde din. Letos bodo začeli v Istri graditi še nekaj objektov industrije gradbenih potrebščin. Za tovarno betona v Pulju je že odobrenih blizu pol milijarde dinarjev. Ko bo dograjena prva faza, bo dajala ta tovarna letno kakih 60.000 kubikov lahkega betona. Začeli so graditi tudi operarno s kapaciteto 15 milijonov kosov ter tovarno hidratiranega apnenca v Raši.

V Buzetu so začeli graditi tovarno lepence, ob ustju rečice Raše pa solarno z zmogljivostjo 10.000 ton. Na področju Istre pa je najvažnejši objekt vodovod, po katerem bo dobival Pulj dovolj zdrave pitne vode.

Podoba Slovenije se naglo spreminja

II.

NA KRASU VEDNO VEČ ZELENJA
Na Krasu se oblikujeta dve vrsti naselij: velika lepa moderna naselja okoli industrijskih obratov in v fashištem aparatu, zidali so tu pa tam kakšno poslopje. Toda Sežana ni nitešar proizvajala, ni bila gospodarsko središče za vse svoje kraške zaledeje v tem smislu, da bi Kraševci v Sežani delali in si služili vsakdanji kruh. V Sežano so hodili Kraševci v trgovine in gostilne, da porabijo redke lire, ki so jih zaslužili s trdim delom doma ali kjerkoli drugod. Sežana ni nič prinašala, pač pa vse odnašala. V tem je razlika med Sežano pod fašizmom in med Sežano, ki daje stotinam zagotoviteljnih, stalnih dnevnih zaslužkov. Kras ne živi več v takšni meri od vinogradov in kmečkega dela ter ne trpi morda zaradi brezposelnosti. Nekaj zato, kar ne more živeti od vinogradov in živinoreje, ker se samo od tega ne da živeti in nekaj pa zato, ker mladi ljudje nečejo čepeti na vasi in biti za trdo delo na zasebnih zastavah posestvih slabo plačani. Sežana je bila pred vojno le neke vrste kolonialnega središča, v katerem so živeli kolonialni uradniki in oficirji s svojo kraško fašistično legijo; tu so bile trgovine in gostilne za kolonialni aparat, vstran od glavne bleščeče ulice pa sta bili že revščina in brezposelnost domačinov, da vasi izven Sežane niti ne omenimo.

Tudi za Postojno drži, da je narasla pod fašizmom na šest tisoč prebivalcev, da je bila polna trgovin in gostiln, barov in drugih lokalov, toda vse to je stonelo na nezdravi osnovi, na goli izmenjavi potrošnih dobrin, pripeljanih od drugod. Niso bili ustvarjeni nobeni novi produktivni viri, ki bi dajali zaposlitev širšim krogom, kraškega prebivalstva. Se celo številne žage in tudi večji žagarski objekti na Pivki, so leto za letom zmanjševali globoko pod letnim prirastkom lesne mase v gozdovih in tako samo zmanjševali bogastvo pokrajine.

SAMO ZA FAŠISTIČNO IN DRŽAVNO BIROKRACIJO

Število prebivalstva je naraslo sprito številnih vojaških posadk in družin vojaških dobaviteljev velikega birokratskega aparata upravnega in fašističnega. — Nikjer niso ustanovili nove trajne industrije. Vse je živelo neko umetno življenje sprito bližnje meje, zaradi gradnje strateško-vojaških cest, utrdb in pa precejšnjega tihotapstva.

Schifferrjeva primerjava zdrži le nasproti avstrijskemu, patriarhalnemu kmečkemu življenju, ko je bila za vse kraške batarje edina svetla luč — Trst z odprtimi vrati za vsekega našega delavca iz tržaškega vojaških in obmejnih centrov na našem podeželju je bil pod fašizmom zgrajeno na pesku konjunktura vojaškega gospodarstva obmejnih službov za opek krog ljudi od drugod, brez slehernega načrtovanja na daljši rok in v korist domačega prebivalstva.

Sedanja industrializacija v Slovenskem Primorju pa je potisnila ob stran vse Schifferrjeve privide o nezastisljivem razvoju slovenskih sredstev.

ZGOVOREN JE PRIMER SEŽANE
Carlo Schiffer, pametni in trezni italijanski znanstvenik in javni strelavec, je napisal l. 1933 krasno študijo pod naslovom: «Slovenska središča na kraski visoki planoti in njih razvoj po zaslugi Italijanov». V tem svojem spisu je po podatkih iz stvarnih razmerah med dvema vojnama prikazal, kako se je slovenska središča na Krasu, v takti do Planistične razširitve tržaški pokrajini, razširila in povečala. Postojna, Prestranek, Ilirska Bistrica in Sežana so v primeru z avstrijskimi časi povečala svoje prebivalstvo in podvojila število novih pridobitnih gospodarskih panog. Sprito bližnje Trsta so v Sežani zidali stavbe za javne ustanove in zasebne vile za petične Tržačane na zdravilni kraski planoti. Sedanja gradbena delavnost v Sežani, kot lahko ugotovljajo stotošči Tržačani z obmejnemu prostorniku, pa večkrat ne prekaša predvojnega, in to v vseh pogledih: glede zgraditve novih ustanov ali pa investiranja v proizvodne stavbe, v zidanje novih naselij, novih stanovanjskih hišic ne samo za tržaške bogataše, temveč za domače ljudi s Krasa, ki žive in delajo v Sežani. Sežana je prav res najbolj otpljiv primer, ki ga vsak Tržačan pogostokrat ogleduje in primerja s časi pod fašizmom, kot jih prikazuje Schiffer.

Pustimo ob strani vse grenke spomine, kako so v Sežani fašisti izkoreninili do leta 1930 vsa slovenska društva, sleherno slovensko pesem in tiskano besedo in da so morali domači slovenski ljudje v slovenski Sežani živeti samo enostransko življenje za zaslužek, za golo dobrobitje in ničesar drugega. Tudi pod trdim tajništvom Graziolija so delale gostilne

potrebščine v zadostnih količinah pridobivati in izkoriščati, in v tem so brez dvoma še skrite obilne težave. Morda največjo oviro predstavljajo pa gotovo nezadostne komunikacije, kajti že zdaj pri gradnji novih podjetij z vsemi novimi naselji, ki bodo nastala okrog samih industrijskih obratov, je vprašanje zmogljivosti prevoznih sredstev in železniskega omrežja izredno važno, se jejo sedaj doma le v zelo majhnih količinah in za metalurške peči potrebni izdelki se uvažajo. Zlasti se uvažuje magnezit in magnezitna opeka iz Avstrije. Zato bo treba poskrbeti, da se zgradijo potrebne naprave za izdelovanje nepregorljive opeke iz indijskih razpoložljivih surovin in na domačih tleh.

(Konec prihodnjij) Dr. O.

DOVOLJ SUROVIN
V pogledu surovin in drugih potrebnih obratovanja bi bil torej položaj razmeroma ugoden, čeprav so in še bodo potrebne ogromne priprave in investicije, da se prično vse te

in trgovine in so znameniti živinski sejmi prinašali zaslužek mešetarjem in gostinčarjem. Zivelo je nekoliko stotin Italijanov v upravnem in fashištem aparatu, zidali so tu pa tam kakšno poslopje. Toda Sežana ni nitešar proizvajala, ni bila gospodarsko središče za vse svoje kraške zaledeje v tem smislu, da bi Kraševci v Sežani delali in si služili vsakdanji kruh. V Sežano so hodili Kraševci v trgovine in gostilne, da porabijo redke lire, ki so jih zaslužili s trdim delom doma ali kjerkoli drugod. Sežana ni nič prinašala, pač pa vse odnašala. V tem je razlika med Sežano pod fašizmom in med Sežano, ki daje stotinam zagotoviteljnih, stalnih dnevnih zaslužkov. Kras ne živi več v takšni meri od vinogradov in kmečkega dela ter ne trpi morda zaradi brezposelnosti. Nekaj zato, kar ne more živeti od vinogradov in živinoreje, ker se samo od tega ne da živeti in nekaj pa zato, ker mladi ljudje nečejo čepeti na vasi in biti za trdo delo na zasebnih zastavah posestvih slabo plačani. Sežana je bila pred vojno le neke vrste kolonialnega središča, v katerem so živeli kolonialni uradniki in oficirji s svojo kraško fašistično legijo; tu so bile trgovine in gostilne za kolonialni aparat, vstran od glavne bleščeče ulice pa sta bili že revščina in brezposelnost domačinov, da vasi izven Sežane niti ne omenimo.

Tudi za Postojno drži, da je narasla pod fašizmom na šest tisoč prebivalcev, da je bila polna trgovin in gostiln, barov in drugih lokalov, toda vse to je stonelo na nezdravi osnovi, na goli izmenjavi potrošnih dobrin, pripeljanih od drugod. Niso bili ustvarjeni nobeni novi produktivni viri, ki bi dajali zaposlitev širšim krogom, kraškega prebivalstva. Se celo številne žage in tudi večji žagarski objekti na Pivki, so leto za letom zmanjševali globoko pod letnim prirastkom lesne mase v gozdovih in tako samo zmanjševali bogastvo pokrajine.

AVTOBUSNE PROGE

TRST — SEZANA — LJUBLJANA
Odhod iz Trsta: vsak dan ob 7.15 (SAT) in ob 18. uri (SAP).
Odhod iz Ljubljane: vsak dan ob 6.15 (SAP) in ob 17. uri (SAT).
Odhod iz Sežane: proti Trstu ob 8.30.

ZAGREB — TRST
Odhod iz Zagreba dnevno ob 5.30. Prihod v Trst ob 10. uri.
Odhod iz Trsta ob 16. in prihod v Zagreb ob 20.30.

(Croatians)
TRST — SEZANA
Ob petkih in sobotah odhod iz TRSTA ob 7.00 in 15.30; z Opčin ob 7.20 in 15.50; ob nedeljah in ponedeljkih ob 7.00 in 15.30.
Odhod iz Sežane ob petkih in sobotah ob 9.30 in 18.30; ob nedeljah in ponedeljkih ob 8 in ob 14.30.

(Sat - Sara - Slavnik)
LJUBLJANA — POSTOJNA — GORICA
Ob delavnikih.
Odhod: iz LJUBLJANE ob 6.30.
Odhod: iz GORICE ob 14.30 (Sap)

TRST — OPATIJA — REKA
Odhod iz Trsta: vsak dan ob 7.00 in ob 17.30.

(Sara - Autoitrans)
TRST — HERPELJE — KOZINA
Odhod iz Trsta: ob sobotah ob 7.30 in 13.10; ob torkih pa ob 13.00 in 19.00.
Odhod iz Herpelj v Trst: ob sobotah ob 9.00 in 14.30, ob torkih pa ob 8.15 in 14.30.

(Slavnik - Autovie Carsiche)
TRST — PESEK
Odhod iz Trsta: ob delavnikih ob 7.50 in 13.10 in 17.30; ob praznikih pa ob 11.30 ter ob 17.30.

(Autovie Carsiche)
TRST — FERNEČE
Odhod iz Trsta: ob delavnikih ob 7.30, 10.45, 13.10, 13.30, 18.00; ob praznikih pa ob 7.25, 8.30, 10.00, 11.00, 12.30, 13.10, 13.50, 14.30, 15.00, 15.30, 16.00, 16.30, 17.00, 17.30, 18.00, 18.30, 19.00, 19.45, 20.30.

TRST — SKOPIJE
Odhod iz Trsta: ob delavnikih ob 5.45, 6.00, 7.00, 8.15, 9.15, 11.15, 12.00, 13.30, 14.30, 16.15, 17.15, 18.30, 19.15, 20.00 in ob 22.30.

Ob praznikih ob 6.00, 7.00, 8.15, 9.15, 11.15, 14.30, 17.15, 18.30, 20, 22.15, 23.30.
Avtobus odpelje s Trga Stare Mitre (Largo Barriera Vecchia).

TRST — KOPER
Vozi vsak dan.
Odhod iz Trsta: 7.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.30, 19.00.
Odhod iz Kopa v Trst: 6.00, 7.00, 8.45, 14.00, 15.00, 18.00.

(Torta - Slavnik)
TRST — PULJ
Odhod iz Trsta: vsak dan ob 15.00 in ob nedeljah še ob 7.20.
Odhod iz Pulja: vsak dan ob 7.00 in ob nedeljah še ob 16.00.

(Autosobračaj - Torta)
TRST — BUJE
Odhod iz Trsta vsak dan ob 7.30, 16.00.
Odhod iz Buj v Trst ob 6.30, 17.00.

(Torta - Istra auto)
TRST — UMAG
Odhod iz Trsta: ob 8.00, 12.20, 14.45 in ob 18.30.

Odhod iz Umaga v Trst: vsak dan ob 7.30, 11.15, 15.15, 18.05.

(Istra auto)
GORICA — SOLTAN
Razen ob nedeljah in praznikih.
Odhod iz Gorice vsak dan ob 11.30 in ob 16.30.

Odhod iz Soltana ob 7.30 in ob 14.30 (F. Ribl)
GORICA — SEMPETER — VRTOBJE
Razen ob nedeljah in praznikih.
Odhod iz Gorice ob 9.00 in ob 14.00.
Odhod iz Vrtojbe ob 9.30 in ob 16.00.

GORICA — STEVERJAN — MEDANJE
Odhod iz Gorice ob delavnikih: ob 7.30, 12.30 in ob 16. uri.
Odhod iz Medanje: ob 8. uri, 13.30 in ob 17. uri.
Odhod iz Steverjana: ob 15.00, 17.00, 20.30, 22.00.

Odhod iz Steverjana: ob 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 22.30.

GORICA — TOLMIN — BOVEC — TREBUŠE
Vozi vsak dan, kadar je prehod čez Bovec.
Predi odprt, drugače samo do Boveca.
Odhod iz Gorice: ob 16.30.
Odhod iz Trbiža: ob 5.15, iz Bovca 7.00 in ob 16.30 (F. Ribl)

TRST — DUTOVLJE — AJDOVŠČINA
Odhod iz Trsta: vsak dan ob 6.45.

Letošnje prireditve na Beograjskem sejmu

V letu 1960 bodo na beograjskem sejmu štiri važne mednarodne razstave. Od 1. do 10. junija bodo priredili Drugi mednarodni sejem obrti, od 21. do 30. junija Tretja razstava kemijske industrije, od 23. avgusta do 2. septembra Četrta mednarodni sejem tehnike in od 21. do 26. oktobra Peti mednarodni sejem knjig. V okviru vsake prireditve bodo organizirali posebne razstave trgovinske in propagandne narave.

Glede mednarodne obrtne razstave naj omenimo, da je uspeh prve tovrstne prireditve spomladi leta 1958 narokoval, da se podobne prireditve organizirajo kot neodvisni in prvi «sejmi», kakršni bo prav letošnji obrtni sejem. Na njem ne bo razstavljen samo blago jugoslovanske proizvodnje, temveč tudi izdelki iz številnih tujih držav. Letos so organizatorji sklenili najbolj poudariti trgovinski del sejma. Za ta del se zanima tudi tujina, ki bi rada prodala Jugoslaviji opremo in stroje za obrtne dejavnosti. Za leto 1960 je predvideno, da bodo jugoslovanske gospodarske ustanove imele na razpolago okoli ene milijarde deviznih dinarjev za uvoz opreme in obrtništvu. Za časa tega sejma bodo v Beogradu tudi posebne prireditve, kakor na primer »Uporaba umetnost v gospodarstvu in v vsakdanjem življenju«, »Tretji mednarodni festival mode«, »Izložba sodobne fotografije« itd.

Važnosti razstave kemijske industrije ni treba posebej poudarjati. Za Jugoslavijo je ta veja industrije še toliko bolj važna, ker ima pred seboj še ogromne možnosti razvoja. V Jugoslaviji se danes izkorišča le 7% vseh energijskih možnosti. Zaradi tega je nujno potrebno, da se kemijska industrija izpopolni z najnovejšimi tehničnimi izdelki s tega področja. Za ta sejem vlada v tujini in v sami Jugoslaviji veliko zanimanje. V tujini posvečajo veliko pozornost zlasti industrijski opremi, ki jo bo Jugoslavija v veliki meri uvozila iz industrijsko razvitih držav. Za časa sejma bodo prireditelji organizirali Prvi kongres Zvez kemikov in tehnologov Jugoslavije. Na kongresu, ki se ga bo udeležilo okoli 500 znanstvenikov in strokovnjakov bodo razpravljali o najvažnejših vprašanjih, ki zadevajo kemijsko industrijo. Predvideno je tudi večje število predavanj, prikazovanje strokovnih filmov. Tretja

razstava kemijske industrije bo razdeljena na tri dele. V prvem bodo prikazane sedanje in bodoče možnosti te industrije v Jugoslaviji, drugi del pa bo trgovinskega značaja in bo prikazoval vrsto izdelkov in strokovnih pripomočkov, od stekla do embalaže, od celuloze do strokovne literature.

SE O ITALIJANSKI OBRTNISKI RAZSTAVI V BEOGRADU

Glavni tajnik italijanskega združenja obrtnikov, ki se mu di dne v Beograd

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Na italijanskem trgu s kmetijskimi pridelki je bilo v zadnjem tednu številno kupelj z žitom omejeno. Cene mešice pšenice in koruze so ostale v glavnem neizpremenjene. Na trgu z rižem prevladuje ponudba. Trgovanje s klovno živino je bilo v zadnjem tednu precej razgibano zaradi večjega povpraševanja po mesu. Neaktiven je bil trg z živino za rejo. Za konje ni bilo posebnega zanimanja. Cene perutnine so pričele padati, kar ne povprašujejo po kofcah. Jajca so se ohranila pri visokih kvotacijah. Maslo ne gre od rok; cene so ostale skoraj neizpremenjene, do čim se sir bolje prodaja. Razmere na trgu z vinom se niso bistveno izpremenile; povpraševanje je zlasti po boljših vrstah. Normalno se razvija trg s sadjem in zelenjavo.

ZITARICE

PADOVA. Mehka pšenica fina 6600 do 6650, srednje vrste 6450-6500, navadna 6350-6400; rumena koruza marano 4950-5100, sinkvanti 4400-4450, bela koruza 4200-4400; oves 4600-4800, inozemski oves 4350-4800; ječmen 4450-4550; riž 4150-4200; pšenična moka tipa »0« 8700 do 8800, tipa »1« 8400-8500, tipa »2« 8100 do 8200; moka iz trde pšenice 8600 do 8700; pšenični zdrob tipa »0« 11.300 do 11.400, tipa »1« 10.800-10.900; koruzna moka bela 5300-5400, koruzna moka rumena 5900-6100.

VERCELLI. Neolusčeni riž: Pierrat 5500-5700; Ballone 5700-6000; Roncarolo 5200-5500; Allorio 5400-6000; Arizzolo 5400-6000; G. Rossi 6200-6400; Maratelli 5600-6000; Rizzotto 5300-6100; Razza 77 5600-6000; R. B. 6000-6700; Sesia 5700-6100; Arborio 6300-6800. Oluščeni riž: navaden 9900-10.200; Pierrat 9900 do 10.200; Ballone 10.100-10.300; Arizzolo 10.000-10.300; Maratelli 10.800-11.200; Rizzotto 11-11.400; Razza 77 11.500 do 11.700; R. B. 11.800-12.200; Arborio 13 do 13.500.

ZIVINA

LUGO. Klavna živina: voli I. 31.500 do 35.500 lir stot. II. 20.240.000, III. 19 do 24.000; krave 16-19.000; bikri I. 35 do 37.000, II. 27.500-30.500, III. 19.500 do 23.000; junci in junice I. 35-37.000; mladi junci I. 38.500-42.000, II. 30-30.500; teletki I. 54-58.000, II. 36-38.000.

Živina za rejo: vprežni voli 302.500 do 410.000 lir par; krave za rejo 320.570.000 par; plemenski bikri 310-425.000 lir glava; mladi bikri 290-325.000 glava; molzne krave 105-200.000 glava.

Prasički: prasički za rejo 450-500 lir kg, 30-40 kg 400-440; suhi prasički 41-70 kg 350-390, 71-100 kg 330-350, nad 100 kg 320-330; debele prasički 130-160 kg 320-330, 170-200 kg 335-350; mlade svinje za rejo 380-400. Ovece 160-220 lir kg; koštruni 220-240; jagnjeta 420-470.

KRMA

MANTOVA. Seno majske košnje z namakanjem travnika 2100-2200, II. košnje 2000-2100, III. košnje 1900-2000; detelja I. košnje 1600-1700, II. košnje 1500 do 1600; pšenična slama 1150-1200 lir stot.

MLECNI IZDELKI

MILANO. Maslo iz smetane krajevne proizvodnje 835 lir kg, iz drugih krajev Lombardije 820; čajno maslo 875; sir grana proizvod. 1957 lir 890-910, proizz. 1958 lir 820-840, proizz. 1959 lir 670-710, grana svez 500-530, 30-60 dni star 530 do 540; svez 1 mesec star 490-510, 3 mesec star 560-590; emmentaler 370-400, nad 3 mesec star 640-680; provolone 1 mesec star 510-530, nad 3 mesec star 550-590; gorgonzola svez 360 do 370, postan 510-610, italico svez 460 do 480, postan 520-540; taleggio in quartirolo svez 400-420, postan 500-540; crensenza svez 340-360, postan 430-460.

OLJE

FIRENZE. Olivno olje do 1% kisline 680-720, do 1,50% kis. 650-680, do 2,50% kis. 600-650, do 4% 550-600 lir kg; rectificirano tipa »A« 515-520, tipa »B« 460 do 465; semensko olje navadno 350 do 355; olje iz zemeljskih lešnikov 375-380 lir kg.

VINO

MILANO. Piemonte črno 10-11 stop. 430-470 lir stop/stot, 11-12 stop. 470 do 530; Barbera 12-13 stop. 570-650; moskat 10-11.000 lir stop; Oltrepo Pavese 10-11 stop. 420-450 lir stop/stot, 11-12 stop. 470-550; Mantovano črno 9-10 stop. 410-430; Valpolicella in Bardolino 10,5 do 11,5 stop. 470-530; Soave belo 11-11,5 stop. 500-530; Raboso 10-11 stop. 420 do 450; emiljsko 10-11 stop. 440-470; sladko črno vino 11-12 stop. 7200-7800 lir stop; Romagna belo 9-10 stop. 390-410, črno 9-10 stop. 390-410; Chianti klasično 12-13 stop. 350-420 lir pletenica; toskansko navadno 10-11 stop. 400-420 lir stop/stot; Aretno belo 10-11 stop. 390 do 420; Marche belo 9-11 stop. 370-430, črno 9-11 stop. 370-430; Barlettano ex-

tra 14-15 stop. 450-470, navadno 13-14 stop. 420-440; Sansevero belo 10,5-11,5 stop. 390-410; Squinzano 13-14 stop. 420 do 440; Rionero Barile 10,5-12 stop. 500 do 550; Marsala navadno 13.000 lir stot; vermut 13.500 lir stot; Marsala v steklenici 200-220 lir v steklenici.

ZELENJAVA IN SADJE

VERONA. Suh česen 70-120 lir kg; karcofi 50-70 lir komad; korenje 60-90 lir kg; cvetača 30-35; ohrovt navaden 12-20; radič 100-130, radič Verona rdeč 90-150; čebula 30-50; čebulice 45-70; rožmarin 80-140; zajbelj 120-150; endivija 50-70; krompir navaden 20-25, izbran 26-30; por 45-65; peteršilj 130-150; zelena navadna 30-50; repa 50-80; špinaca 60-100; buče navadne 20-30 lir kg.

Kostanj maroni I. 80-100, II. 60-75; kaki navadni 30-50; jabolka navadna 20 do 40, Delicious 60-120, Morgenduft 45 do 80, Kanada 60-120; hruške navadne 35-45, Kaiser 130-180 lir kg.

PERUTNINA IN JAJCA

PADOVA. Zajci 370-440 lir kg žive teže; gosi 360-380; purani 500-520; pure 650-700; kopuni 780-830; race 450-480; pegatke 700-750; kokoši 580-620; piščanci 550-600; golobi 550-650.

Prvovrstna sveža jajca 34-35.000 lir 1000 kom. II. 33-33.500 lir.

PARADIZNIKOVA MEZGA

FERRARA. Dvakrat koncentrirana paradiznikova mezza proizvod. 1959 v skatlah 10 kg 140-150 lir kg, v skatlah 5 kg 150-155, v skatlah 1 kg 160-165, v skatlah 200 g 230-235, v tubah 200 g 235 do 240, v tubah 100 g 300-305 lir kg; trikrat koncentrirana paradiznikova mezza v 2 stota težkih sodih 155-160 lir kg, v skatlah 10 kg 160-165, v skatlah 5 kg 165-170, v skatlah 1 kg 175 do 180, v skatlah 500 g 185-190, v skatlah 200 g 240-245, v tubah 200 g 245 do 255, v tubah 100 g 310-315 lir kg.

VRECE

ROVIGO. Cene veljajo za fco skladišče grosista: vreče iz jute 120x70 cm

800-830 g težke, 700-730 g ter 450-480 g 270-275 lir kg; vreče za krompir 300-330 g težke 280-290 lir; rabljene vreče za krompir I. in II. izbire 120-125 lir vreča; rabljene vreče za otrobe 100 do 105 lir vreča; vreča za umetna gnojila 120x70 cm 470-475 g težke, 270-275 lir kg ali 140-143 lir vreča; vreče iz papirja 50x100 cm za umetna gnojila 55-60 lir vreča.

GRADBENI MATERIAL

PIACENZA. Rečni pesek 600 lir kub. meter; gramoz opran in prečiščen 650; polna opeka navadna 10.000 lir 1000 opek; stirioprekatni votliaki 8500; dvo-prekatni votliaki 7000; strešniki marsejskega tipa 25.000; navadni strešniki 17.000 lir.

RABLJENA VOZILA

RIM. Navajamo cene za 70% ohranjenosti vozila:

ALFA ROMEO 1900 berlina (1952) 150.000 lir, (1953) 160.000; **1900 berlina super** (1950) 400-410.000, (1955) 450.000, (1956) 530.000; **Giulietta berlina** (1955) 620.000, (1956) 680.000, (1957) 770.000; **Giulietta sprint** (1955) 800-850.000, (1956) 900-950.000, (1957) 1.050.000-1.150.000 lir. **LANCIA Aurelia B/20 G. T.** (1953) 300-320.000, (1954) 480-500.000, (1954-55) 580-620.000, (1956) 720-760.000, (1957) 810 do 880.000; **Appia** (1954) 390-400.000, (1955) 420-450.000; **Appia II. serija** (1956) 600-650.000; **Flaminia berlina** (1957) 1 milijon 500.000 do 1.600.000 lir.

FIAT 500/C Belvedere (1952) 240-260 tisoč, (1954) 260.000-280.000; **600 berlina** (1955) 230.000-250.000, (1956) 280-320.000, (1957) 400.000, (1958) 430-450.000; **1100/103** (1953) 250.000, (1954) 290-310.000, (1955) 330-350.000, (1956) 390-410.000, (1957) 470-500.000; **1100/103 spyder** (1956) 470-520 tisoč, (1957) 570.000-610.000; **1100/103 D** (1957) 630.000, (1958) 700-720.000; **1400/A** (1954) 250.000-300.000, (1955) 330-370.000; **1400/B** (1956) 530-550.000; **»1400«** (1957) 530-550.000; **Nova 500 ekonomski** tip 240 tisoč, normalni tip 280-300.000; **Bianchi** na 320-350.000 lir.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	16.12	29.12	6.1.60
Pšenica (stot. dol. za bušel)	197 1/4	203 3/8	204.—
Koruza (stot. dol. za bušel)	104 1/4	114 3/8	114 3/8
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	90.—	98.50	99.50
Cin (stot. dol. za funt)	12.30	12.—	12.—
Svinec (stot. dol. za funt)	12.50	12.50	12.50
Cink (stot. dol. za funt)	26.80	28.10	28.10
Aluminij (stot. dol. za funt)	74.—	74.—	74.—
Nikelj (stot. dol. za funt)	33.16	33.15	33.10
Bombaž (stot. dol. za funt)	216.—	214.—	212.—
Zivo srebro (dol. za steklenico)	35.—	36.—	36.50
Kava (stot. dol. za funt Santos 4)			
LONDON			
Baker (funt. šter. za d. tono)	255 1/4	262 1/2	254 1/2
Cin (funt šter. za d. tono)	789.—	786.—	789.—
Cink (funt šter. za d. tono)	95 3/4	96 1/4	95 3/4
Svinec (funt šter. za d. tono)	72 1/4	75 3/8	74 7/8
SANTOS			
Kava Santos D (kruzejrov za 10 kg)	504.—	515.—	520.—

Zaradi božičnih in novoletnih praznikov so poročila o kupčijah na mednarodnih blagovnih borzah pravzaprav zelo skromna; omejujejo se v glavnem na gibanje cen pred Novim letom. Glede barvastih kovin lahko rečemo, da so cene ostale v glavnem še vedno trdne.

BARVASTE KOVINE

Na londonski borzi je baker zadnji dan lanskega leta, proti takojšnjemu plačilu, nekoliko popustil. Cena se je sukala okoli 253 1/4 funta šterlinga za tono ter je bila za 6 1/2 funta nižja kakor konec prejšnjega tedna. Cin je v času od 28. do 31. dec. napredoval od 786 1/2 na 788 1/2 funta šterlinga za tono, svinec je napredoval od 74 3/4 na 75 funtov šterlingov za tono, medtem ko je cink nazadovol od 96 na 95 3/4 funta šterlinga za tono.

Na newyorški borzi so se cene v času od 24. do 31. dec. gibale takole. Cena bakra je ostala neizpremenjena pri 30,95 stotinke dolarja za funt, cena cina je padla od 99 na 98 3/4 stotinke dolarja za funt; cena svinca St. Louis neizpremenjena pri 12 stot. dolarja za funt.

Prve dni v novem letu, in sicer v ponedeljek je baker v Londonu popustil na 253 funtov šterlingov za tono ter je zubil okoli 10 funtov v primeri s tedaj ceno konca prejšnjega tedna. Cink je v zadnjem tednu zubil pri ceni okoli 2 funta šterlinga pri toni. Cena cina je ostala v bistvu neizpremenjena.

SLADKOR, KAVA, KAKAO

Cena sladkorja je še vedno šibka in se je zadnje dni prejšnjega leta v New Yorku sukala okoli 3,04 stot. dolarja za funt. Kava je 4. januarja notirala v New Yorku, vrsta Santos 35,95 stot. dolarja za funt, to se pravi, da je bila cena nekoliko višja kot zadnji dan novega leta (35,50). Kakao (Acera) je v New Yorku konec lanskega leta stal 19,12 stot. dolarja za funt.

ZITARICE

Cena pšenice je ostala v Chicagu zadnji dan prejšnjega leta neizpremenjena pri 204 stotinkah dolarja za funt, medtem ko je funt koruze stal v Chicagu 113 1/4 stot. dolarja.

VLAKNA

Cena bombaža se je utrdila; zadnji dan prejšnjega leta je bombaž v New Yorku notiral 33,15 stot. dolarja za funt. Zivahan je bil trg v Aleksandriji, kjer je karnak good 31. dec. stal 76,02 talerja za kantar; dne 4. jan. prav toliko. Volna v Roubaixu na Francoskem 30. dec. 1370, 4. jan. 1375 fr. frankov za kg.

VEČ CINA NA RAZPOLAGO

Mednarodni svet za cin, h kateremu pripada 33 potrošnih držav in 6 držav, ki cin izvažajo, bo dal v prvih treh mesecih tega leta na razpolago za potrošnje 36.000 ton te kovine, to je 6.000 ton več kakor za prejšnje tromesečje. Danes še ni mogoče ugotoviti, kako bo ta odločitev vplivala na cene; potrošnja je namreč še vedno zelo velika. Po-

leg tega bo verjetno poraba v Ameriki narasla glede na to, da se železarska industrija razvija zopet normalno. Prav tako računajo, da po položaj na železarskem področju v Združenih ameriških državah ugodno vplival na ceno cinka.

OKOLI 30.000 TON KAVČUKA IZ SOVJETSKIH ZALOG

Na trgu s kavčukom je nastopilo precejšnje nihanje; vendar so se cene dvignile. Zadnje dni prejšnjega leta se je cena v Londonu sukala okoli 34 peninj za funt, 4. januarja pa okoli 33 1/2. V New Yorku okoli 41,40 stot. dolarja za funt proti izročitvi v januarju; 4. januarja je bila cena 41,80. Po najnovejših vesteh namerava Sovjetska zveza v prvem tromesečju 1960 dati na razpolago 30.000 do 50.000 ton kavčuka; deloma bo kavčuk iz svojih rezerv odstopila državam vzhodnega bloka, deloma pa svojim industrijskim podjetjem za predelavo. V Londonu je cena proti koncu starega leta popustila od 35 1/4 na 33 1/4 penija za funt.

POTROŠNJA ITALIJANSKEGA OLIVNEGA OLJA V AMERIKI

Poseben urad zavoda Banco di Sicilia je v New Yorku izvedel anketo, ki je dala zanimive podatke o potrošnji italijanskega olivnega olja v ZDA. V zadnjih letih gre namreč italijansko olje le slabo v promet v Ameriki. ZDA uvažajo iz tujine vsako leto približno isto količino olivnega olja (za 12-14 milijonov dolarjev). Največ ga uvažajo iz Italije, Španije, Maroka, Alžirije, Tunizije, Grčije, Francije in Portugalske. Leta 1951 je uvoz italijanskega olja predstavljal 37,2% vsega uvoza. Leta 1954 je predstavljal le 26,5% in ta odstotek se iz leta v leto krči. Anketa je ugotovila, da so temu krivi naslednji vzroki: prvič, cena italijanskega olja, ki neprenehoma narasča. Olivno olje, za katerega zahtevajo italijanski izvozniki 62 dolarjev za stot. ponujajo Španci po 55 dolarjev, Tunizijci pa po 51,50 dolarja. Drugič: povpraševanje prisejlenih Italijanov po olju iz stare domovine nazadnje zaradi njihove težnje, da bi se popolnoma »američanili«. Tako je čedalje manj klientov v tipičnih italijanskih trgovinah in restavracijah. Tretjič: po uvozu italijanskega olja ga trgovci pomešajo z drugorodnim oljem in potem prodajajo mešanico kot »pristno olivno olje iz Italije«. Četrty razlog naj bi predstavljala pomankljiva propaganda za olje iz Italije, ker za tako propagando ni sredstev.

PETROLEJ V JUGOSLAVIJI

Proizvodnja surovega petroleja v Jugoslaviji stalno narasča. Leta 1956 je proizvodnja dosegla 294.000 ton, leta 1959 pa že 570.000 ton. Letos naj bi proizvodnja dosegla 900.000, a prihodnje leto 1.200.000 ton surovega petroleja.

KRUPP V INDIJI. Znani nemški industrije Krupp von Bohlen se je gajal v Indiji za sodelovanje njegovih tovarn pri izvršitvi načrta za povečanje indijskih železarn.

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Svojevoljna razlaga zakona o kmečkih pokojninah

V preteklem septembru je minister za delo Zaccagnini sporočil vsem pristojnim uradom, da se po upokojitvi družinskega poglavarja preostali prispevki ne računajo v celoti in korist pokojnine drugega člana družine, temveč gre del več vplačanih prispevkov za povišanje pokojnine, ki jo prejema družinski poglavar.

Oglejmo si nekoliko bolj podrobno, kaj pomeni ta ministrski ukrep. Vsem kmetovalcem so znani pogoji, ki so potrebni za upokojitev: do nje ima pravico kmet, ki je dopolnil 65. leto starosti in ki je delal na kmetiji najmanj 5 let. Za pokojnino je treba plačevati prispevke, ki se računajo na teden, plačujejo pa skupaj z davki na davčnem uradu vsak drugi mesec. Teh prispevkov mora biti najmanj 104 na leto za vsako osebo. Recimo, da je imel konec le-

ta 1958 družinski poglavar vse potrebne pogoje in da je vložil prošnjo za upokojitev. Ko so ga upokojili, je prišla na vrsto za upokojitev recimo njegova žena, ki je tudi dopolnila 65 leto in je prav tako kot poglavar delala na kmetiji 5 let in še čez. Le tedenskih prispevkov ni bilo še dovolj zanjo. Zato je počakala, da se je nabralo novih 104 prispevkov (1 leto). Konec leta 1959 je vložila prošnjo za upokojitev in upravičeno pričakovala, da bo prošnja sprejeta. Sedaj pa se je pojavil novi ministrski ukrep, po katerem gre polovica teh 104 prispevkov za povečanje poglavarjeve pokojnine in le ostalih 52 prispevkov ostane za ženino pokojnino. Prihodnje leto bo isto in žena bo morala počakati do konca 1960, da si bo nabrala potrebne 104 prispevke. Sele takrat bo lahko vložila prošnjo za upokojitev.

Če je število družinskih članov, ki so že v starosti primerni za upokojitev, večje, se ta čas še nadalja, ker se prispevki po upokojitvi družinskega poglavarja delijo na enake dele med ostale člane družine.

Ministrski odlok je sprožil vrsto vprašanj, tako na primer tudi vprašanje, kaj ukreniti s tisti kmeti, katerim že izplačujejo pokojnino po prvotnem sistemu. Mar bodo od njih zahtevali povračilo prejete pokojnine? Pri tem moramo pomisliti, da gre za starčke, ki so često morali počakati do svojega 70. ali 75. leta, da so prejeli tisto malo pokojnine, ki jim je edini dohodek na stara leta.

Zakon, s katerim so bile uvedene pokojnine tudi za kmeta in kmečkega delavca sploh pomeni vsekakor veliko pridobitev za kmetijsko stroko. Treba ga je le pravilno razlagati in uporabiti. Razlaga sedanjega ministra za delo je vsekakor preozka in v veliki meri izpreminja prvotne namene, vsaj v kolikor jih je razumela javnost. Naše kmečke organizacije se bodo vsekakor borile za to, da bi se v celoti dosegli prvotni nameni kmečkega zavarovanja in priznala kmetom pokojnina, ki jim pripada. Radovedni smo, kakšno gledišče bo zavzela Bonomijska Zveza neposrednih obdelovalcev zemlje. Morda pa se bo le zgnila in poskušala zavarovati kmete pred krivico, ki jo predstavlja pretresna razlaga zakonskih določb o kmečki pokojnini.

Sadno drevje: Nadaljujemo z zimskim škropljenjem sadnega drevja. Ne smemo skropiti v prehladnih in vetrovnih dneih.

Na vrto: Nadaljujemo s pravo zemlje za pomladanske setve. Sadimo česen in čebulček. V toplih gredah mora vladati enakomerna temperatura, zalivanje moramo omejiti na nujno potrebno. Zračimo tople grede, v kolikor je to mogoče. Če se v toplih gredah zadržuje vlaga, je nevarno, da začno mlade rastlinice gniti.

PO CEM JE VINO NA KRASU IN NA VIPAVSKEM

V zadnji številki se nam je v potpisu »Crnega terana in belega vipavca za praznike« vrnil pogrešek glede cene, po kateri odkupujejo na Krasu terana na debelo. Cena terana na debelo v vinski leti ni 90 dinarjev za liter, temveč 127 dinarjev. S to ceno so kmet-

je kar zadovoljni, le terana bi radi imeli letos več.

Na srednjem Vipavskem kjer ima letos vino od 11 stopinj alkohola navzgor, so kmetje kmalu po trgtarji prodajali vipavca po 4,20 do 4,50 za stopinjo; danes pa je cena že nekoliko višja in bo kmalu dosegla 5 dinarjev za stopinjo alkohola, to je okoli 55 dinarjev za liter. Po znižanju znaša zdaj davek 10 dinarjev od litra, a zadržuje 5 dinarjev od litra. Vino za domačo uporabo je prosto davka, in sicer 100 litrov na vsakega družinskega člana od 15 leta naprej. Tudi žganje je deloma oproščeno davka, in sicer 15 litrov na vsako osebo od 18 leta naprej. Lani je znašal davek na žganje 76 dinarjev od litra. Pridelalec žganja oceni davčna uprava tako, da računa, da pridobi vinogradnik na vsakih 100 litrov vina 2 litra žganja. Ta ugotovitev se